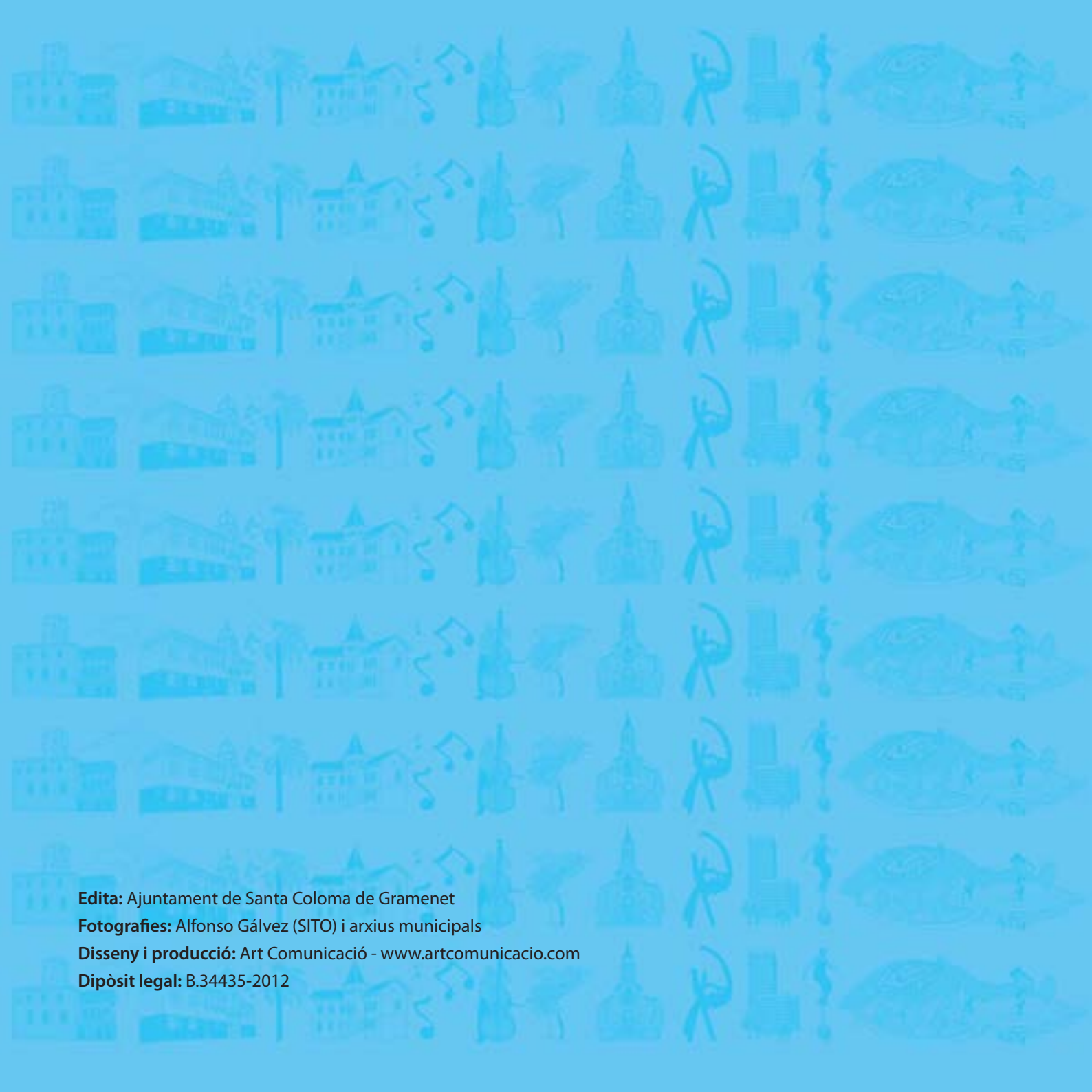

SANTA COLOMA DE GRAMENET,
FES-LA
TEVA

Edita: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Fotografies: Alfonso Gálvez (SITO) i arxius municipals

Disseny i producció: Art Comunicació - www.artcomunicacio.com

Dipòsit legal: B.34435-2012

Presentar Santa Coloma de Gramenet, la meua ciutat, és un plaer i un orgull que vull compartir amb tothom, com a ciutadana i com a alcaldessa. Santa Coloma és una ciutat plena de matisos, atractiva i complexa, com ho són les grans ciutats del món. És una ciutat que ofereix com a millor reclam la seva gent, heterogènia i diversa: treballadora, multicultural, acollidora, solidària, amb una personalitat molt definida. El tret que més la caracteritza és el sentiment de pertinença.

Santa Coloma acaba de fer, oficialment, 825 anys; una llarga història d'un territori petit, però ben situat estratègicament, al costat de Barcelona, regat pel Besòs i protegit per la serralada de Marina.

Santa Coloma és una ciutat eminentment comercial que té uns fluxos i unes dinàmiques semblants a les que tenen la majoria de ciutats de l'àrea metropolitana. Un fort entramat associatiu i una important vida ciutadana, cultural, esportiva, artística i creativa marquen el ritme de molts esdeveniments, petits i grans, que hi tenen lloc durant tot l'any. De mica en mica, la ciutat ha anat consolidant una xarxa d'equipaments, serveis i recursos, com el teatre Josep Maria de Sagarra o l'auditori Can Roig i Torres, la universitat, les biblioteques, els casals i els centres cívics, els poliesportius o les pistes d'atletisme, els quals li confereixen un estatus de ciutat moderna i, en alguns aspectes, avantguardista.

La dotació de transport públic -amb infraestructures d'alta tecnologia com la L9 del metro- i una completa xarxa de

carreteres fan de Santa Coloma una ciutat molt ben comunicada, còmoda i fàcil d'accedir-hi. La comunicació entre barris queda també a bastament garantida amb els transports i les escales mecàniques, elements que faciliten els desplaçaments i afavoreixen la cohesió territorial.

El poblat iber, d'on sorgeixen els nostres orígens; Ecometròpoli; el Campus de l'Alimentació de Torribera; el complex Cúbics, on hi ha l'hotel i els cinemes; les peces d'art públic disseminades per la geografia urbana, i les tradicions i les festes (la de la patrona i la Festa Major d'Estiu) són les nostres icones, uns testimonis vius d'una realitat canviant que ha donat com a resultat la Santa Coloma actual. Un poble amb força personalitat a qui li agrada mostrar-se tal com és, viure el present i construir el futur.

Aquesta guia ens presenta algunes de les raons més bones i interessants per visitar-nos. Convido els colomenques a continuar redescobrint Santa Coloma, el seu patrimoni col·lectiu i el seu potencial, que és gran. No us perdeu l'oportunitat de viure a fons la nostra ciutat i de compartir amb veïns i forasters tots els racons que atresora. I a les persones que veniu per primera vegada a la nostra ciutat, rebeu la més expressiva benvinguda. Us hi trobareu d'allò més bé i coneixereu una ciutat que us seduirà, n'estic segura.

Invito a tothom a fer una passejada pels itineraris del patrimoni històric, arquitectònic i natural; a visitar les nostres biblioteques; a recórrer les places i parcs, els carrers; a participar a les fires, els mercats i les festes... I no deixeu d'anar al Museu Torre Balldovina, on descansa i es mostra la nostra història, en un magnífic marc medieval que contrasta extraordinàriament amb la ciutat nova i dinàmica que flueix dels carrers bulliciosos.

Núria Parlon Gil
Alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet

Santa Coloma de Gramenet és una ciutat viva i acollidora on hi trobem espais, racons, serveis i equipaments atractius i de molta qualitat, que no només estan a l'abast de tota la ciutadania colomenca sinó també de tothom que vulgui acostar-s'hi per descobrir-la.

En aquestes planes hi trobareu elements per poder gaudir d'aquesta, la nostra ciutat. Veureu que no hi falten equipaments culturals diversos, signes d'un patrimoni històric molt antic, espais verds més que recomanables, mercats multicolors amb multituds d'ofertes, equipaments esportius per a tots els gustos i esdeveniments anuals populars als que val la pena assistir-hi. Feu vostres aquestes ofertes i incorporeu-les a la vostra agenda i al vostre espai interior dels llocs de bon record.

Aquesta guia vol contribuir a millorar el coneixement que té la pròpia ciutadania de Santa Coloma de tots els seus serveis i equipaments, i que els senti encara més a prop seu.

I per a les persones que encara no coneixeu la nostra ciutat, us convidem a venir i a gaudir del nostre esperit acollidor.

Segur que us sorprendrem!

Susana Abelló
Regidora de Promoció de la Ciutat

ÍNDEX

Patrimoni històric i artístic

- 13 Els primers pobladors de Santa Coloma
- 14 La Cova d'en Genís
- 14 Poblat Ibèric
- 15 Segle XI al XIV
- 16 La Torre Balldovina
- 16 Molí d'en Ribe
- 16 Mas Fonollar
- 17 Segle XVI al XVIII
- 18 La Torre Pallaresa renaixentista
- 18 Can Mariner
- 19 Segle XIX i XX
- 20 Església Major
- 20 Can Roig i Torres
- 20 Torribera
- 21 Segle XX al XXI
- 22 Josep Alemany i Juvé, arquitecte
- 22 Equipaments

Equipaments culturals i educatius

- 27 Auditori Can Roig i Torres
- 27 Teatre Josep Maria de Sagarra
- 28 Cinemes
- 28 Centre d'Art Contemporani Can Sisteré
- 28 Centre de Tradicions Populars Joan Pairó
- 28 Centre de Recursos Juvenils Mas Fonollar
- 29 Centre de Creació Musical Molinet
- 29 Centre de Recursos Infants i Juvenils
- Relotge XXI

- 29 Les escoles i els instituts
- 29 Campus Universitari / Seu de la Uned
- 30 CNL l'Heura
- 30 Escola Oficial d'Idiomes
- 30 Oficina central de Serveis Educatius
- 31 Biblioteques
- 31 CIRD

Espais verds i medi ambient

- 35 Serralada de Marina
- 35 Parc de Can Zam
- 36 Parc Forestal de la Bastida
- 36 Parc Fluvial del Besòs
- 37 Ecometròpoli

Ciutat multicultural, solidària i associativa

- 41 Xarxa de Centres Cívics i Casals Municipals
- 41 Les entitats ciutadanes

Ciutat comunicada i accessible

- 45 Ponts-Rondes
- 45 Escales mecàniques
- 45 Xarxa de transport públic (metro i autobusos)

Equipaments esportius

- 48 Ciutat esportiva i participativa
- 50 Pavellons
- 50 Camps de futbol
- 50 Centres esportius i piscines
- 50 Altres

Comerç, mercats i restauració

- 55 Comerç
- 55 Mercat Sagarra
- 55 Mercat del Fondo
- 56 Mercat del Singuerlín
- 56 Mercats Ambulants
- 56 Promoció de les Empreses
- 57 Escola de Restauració
- 57 Oferta Gastronòmica
- 57 Comerç de proximitat
- 58 Mostra Gastronòmica
- 58 Fira de Nadal
- 58 El sabors del Món
- 58 Expocoloma
- 58 Festa Major d'Hivern

Esdeveniments anuals

- 63 Festes i fires

Serveis

- 64 Administració local/Ajuntament
- 64 Administració de la Generalitat de Catalunya i administració estatal
- 64 Centres sanitaris
- 65 Seguretat i emergències
- 65 Jutjats
- 65 Hospital de l'Esperit Sant

Mapa. Ubicació dels llocs més significatius de la ciutat

PATRIMONI HISTÒRIC I ARTÍSTIC

PATRIMONI HISTÒRIC I ARTÍSTIC

ELS PRIMERS POBLADORS DE SANTA COLOMA

Podem documentar la presència de l'home en territori colomenc des del neolític mig, tot i que segons diverses troballes podríem pensar en una ocupació fins i tot anterior. Es tractava doncs d'un paisatge molt diferent, on la desembocadura del riu Besòs formava un petit estuari i possiblement major part de la costa era zona d'aiguamolls. La vegetació de la serralada litoral estava formada per boscos d'alzines, amb presència de roures i pins i un sotabosc de grans arbustos. Totes aquestes condicions foren adients per a l'establiment de comunitats que combinaven la caça i la recol·lecció, la ramaderia i l'agricultura.

Els ibers són la primera civilització que s'assentà al nostre territori, situats al cim del Puig Castellar des del segle VI fins a l'inici del segle II aC. El seu privilegiat emplaçament els permetia la visió i comunicació amb altres poblats propers i les seves condicions defensives i de control de l'entorn fan pensar que fou un dels poblats més importants. El gran nombre d'objectes de valor trobats, sobretot metàl·lics, fa pensar en un abandonament sobtat del poblat, a finals del segle III o inici del II aC, possiblement vinculat als esdeveniments de la segona guerra púnica.

Als voltants del segle I aC. l'arribada dels romans va produir un procés d'aculturació que finalitzà amb la romanització del territori i la dissolució de la cultura ibèrica. Aparegueren les vil·les o cases de pagès romanes, establiments rurals caracteritzats per la seva autosuficiència econòmica.

Són poques les troballes d'aquest període a Santa Coloma, però suficients per afirmar l'existència d'algunes vil·les romanes que possiblement depenien de Baetulo (Badalona). A partir del segle III s'inicia una crisi a causa de l'afebliment de les estructures imperials, i des de la caiguda de l'Imperi fins al final de l'època carolíngia (segles V-X) van passar per Catalunya els visigots, els musulmans i els francs. Foren temps de gran inestabilitat, amb invasions, conspiracions, crisis, guerres, epidèmies i, també, de grans transformacions, configurant, tot plegat, la transició cap a la societat feudal.

Elements d'interès

LA COVA D'EN GENÍS

Descoberta l'any 1955 a uns 500 metres a l'est del Puig Castellar i coneguda amb el nom del seu descobridor, la cova d'en Genís és un sepulcre constituït per una gran roca granítica que reposa sobre d'altres més petites formant una cavitat. S'hi van trobar restes d'ossos i dos vasos de ceràmica grisa, un d'ells de tradició neolítica i l'altre que té la característica nansa de tipus "apèndix de botó" típica del Bronze Mig.

POBLAT IBÈRIC

Al cim del Puig Castellar (a 303 metres d'alçada sobre el nivell del mar) es troben les restes del poblat ibèric d'una tribu laietana, fundat al voltant del segle VI aC. El poblat constituïa un agrupament de tipus mitjà, dedicat a l'agricultura i la ramaderia i, secundàriament, a la metal·lúrgia i el teixit. Té un gran valor simbòlic pel conjunt de la població: esdevé un lloc d'excursió ciutadana i rep unes 20.000 visites l'any.

LA PRIMERA ESGLÉSIA PARROQUIAL I ELS SEGLES DE PROSPERITAT ECONÒMICA, DEL XI FINS AL XIV

Als voltants de l'any 1000 les vil·les romanes de Santa Coloma possiblement evolucionaren com a cases de pagès aprofitant les restes d'habitatges i les terres de conreu. Es tractava d'un poblament dispers i possiblement un petit nucli entorn del que serà la primera església del terme.

Al segle XI la població total del terme no deuria passar de les 30 llars o focs, equivalents a unes 135 persones. La parròquia era on es desenvolupava la vida quotidiana de les comunitats pageses i era concebuda com una unitat territorial on l'església era el seu centre. El terme parroquial de Santa Coloma queda definit en l'acta de consagració i dotació de l'església, feta pel Bisbe de Barcelona Bernat de Berga el 10 de novembre de 1187, el qual coincideix amb el terme i límits actuals del municipi amb molt poques diferències. Els senyors de la Torre Balldovina i la Canonja de Barcelona eren els que concentraven la major part de la parròquia de Santa Coloma. Al segle XIII destaca el fet que Santa Coloma passa a dependre del Consell de Cent, formant part del Territori de Barcelona, situació que va comportar alguns avantatges i alguns inconvenients, com per exemple el deure de contribuir a l'edificació de les muralles l'any 1358, amb l'aportació de 24 sous cada mas de Santa Coloma adquirint, més tard, l'any 1367, el dret de refugi en cas de perill.

Gràcies a l'expansió dels cereals i dins del context d'aquesta època de prosperitat econòmica, es donà arreu un expandiment dels molins fariners hidràulics. Lligat a la propietat de la Torre Balldovina es construeix el molí d'en Ribé. Durant aquests segles el poder feudal s'accentuà tot i que a Santa Coloma, els vincles i les condicions servils envers els senyor foren bàsicament de feudalisme econòmic ja que qui concentrava la major part de la parròquia de Santa Coloma era la canònica barcelonina, que cedí el delme a la Pia Almoina.

A partir de la segona meitat del segle XIV s'inicia un període de replegament a causa de les crisis de subsistències i les successives epidèmies de pesta que provocaren una caiguda demogràfica. Santa Coloma passà de 50 focs a uns 31, principalment per la marxa de pagesos cap a Barcelona, en un moment en què la ciutat, necessitada de mà d'obra, obre les portes per recuperar la seva minvada població. Al segle XV la crisi és cada cop més colpidora i la recessió econòmica aguditza les tensions socials i polítiques que provoquen els problemes de remença i la guerra civil (1462-1472), que acaba de delmar l'economia i la societat catalana. Ben segur que les comunitats pageses de Santa Coloma també es degueren veure afectades per la crisi general que durà més d'un segle.

Edificis d'interès

LA TORRE BALLDOVINA

És l'únic edifici romànic de la comarca que ha arribat íntegre als nostres dies. Probablement del segle XI, es tracta d'una torre de planta circular, de parament irregular fet amb pedres de diverses mides, coronada amb merlets restaurats modernament. Durant la primera meitat del segle XX fou residència de la família Sagarra de la qual destaquen, per la seva influència al llavors poble de Santa Coloma, Ferran de Sagarra al qual s'atribueix el descobriment del

poblat ibèric; el seu fill, Josep Maria de Sagarra (reconegut poeta i escriptor català, que dona nom al teatre de la ciutat) i el seu masover, Llorenç Serra, que fou el primer alcalde pagès de Santa Coloma. **Adreça: Pça. de Pau Casals s/n.**

MOLÍ D'EN RIBE

Es tracta d'un antic molí fariner de finals del segle XIII o principis del XIV que està situat just al costat de la torre Balldovina i que es va mantenir en funcionament fins al començament del segle XX. El nom prové de la família Ribera, propietària durant els segles XVII i XVIII de la torre Balldovina.

MAS FONOLLAR

Edifici exponent de l'arquitectura rural Colomenca construït amb tapia de parets arrebossades i pedra vista a les obertures i cantonades. Té la coberta a dues aigües amb cornisa feta amb imbricacions de teula paral·lela al carener i un portal dovellat de punt rodó i finestres amb llinda i brancals de pedra. A l'interior es conserven els arcs originals de les dues plantes i un forn i un hipogeu o túnel, probablement utilitzat com a refugi en temps de guerra.

Torre Balldovina o la Torre Pallaresa, un dels casals renaixentistes més importants.

LA REFORMA DE LES MASIES I ELS NOUS CONREUS, DEL SEGLE XVI AL SEGLE XVIII

Amb la sentència arbitral de Guadalupe (1486) que resol la qüestió remença, l'afebliment de les estructures feudals i la millora dels conreus, es dona un creixement agrícola i sorgeix una classe pagesa benestant que té, a més, influència en la vida política, econòmica i social. Aquest enriquiment es reflectirà amb la construcció o reforma d'algunes masies al segle XVI, com el desaparegut mas Marí –també conegut com Can Banús vell–, el mas Castellar (després Can Peixauet), la

Santa Coloma, gràcies al seu relatiu aïllament pel riu i la salzereda, no rebé les fortes conseqüències de les catàstrofes i epidèmies que colpejaren Catalunya els segles XVI i XVII. Tot i així visqué alguns fets destacats com l'afusellament d'alguns veïns pels voltants de la Pallaresa, i la reunió, l'any 1651, del govern de Catalunya –aleshores sota dependència francesa– a l'ombra del gran roure que hi havia a l'heretat de Francesc Calbó (avui Can Zam).

El creixement agrícola i demogràfic del segle XVIII es degué al progrés econòmic que es produí a tota Catalunya, amb l'agricultura com a motor econòmic.

Dins l'agricultura es desenvolupà l'explotació de la vinya, que permetia majors guanys i l'exportació de vins i aiguardents, sobretot cap al mercat americà. Santa Coloma augmenta de població i passa de 144 habitants el 1718 a 731 habitants el 1786, gaudint també de prosperitat en l'agricultura. A la part baixa hi havia cultius de regadiu: a banda i banda del riu hi havia els horts on s'hi conreaven, preferentment, hortalisses, maduixes i arbres fruiters, i a les terres més pantanoses s'hi conreava el lli i el cànem. A mesura que s'avançava cap als marges del Puig Castellar i de la serra de Mosques d'Ase hi havia els conreus de secà, el blat, les lleguminoses i, sobretot, la vinya i l'olivera.

Aquest creixement agrícola i demogràfic queda reflectit novament amb la construcció o reforma de masos com Can Dordal, CAN ZAM, Can Martí, el mas Oller, Can Bachs, Can Calvet, Can Quadres, CAN SELVA o Can Mariner. Paral·lelament, el nucli urbà inicial sorgit al voltant de l'església va començar a estendre's a mesura que augmentava la població, obrint-se els carrers Major, Sant Jeroni i Mas Fonollar i adquirint cos un barri nou, el de la Ciutadella, en un lloc elevat. L'antiga església romànica, molt enrunada, va ser substituïda per una nova església barroca, que va ser beneïda el 29 d'agost de 1761.

Edificis d'interès

LA TORRE PALLARESA RENAIXENTISTA

En l'ampliació del bisbe Cardona es va mantenir la planta gòtica existent i va afegir les dues torres laterals i la galeria amb arcs rebaixats del cos central. Hi ha en tot l'edifici diversos elements decoratius en portes i finestres de caire plenament renaixentista (bustos, medallons, motius florals...) que conviuen amb finestrals i arcs de tradició gòtica. Destaca la porta principal i l'escut de Joan Cardona al portal exterior del recinte. En dues de les finestres de la torre es troben esculpits els retrats de Carles V i d'Isabel de Portugal, protectors del bisbe.

CAN MARINER

Mas amb cossos afegits durant diverses èpoques els quals li donen un aspecte singular. A inicis del segle XIX fou propietat de Francesc Salvatella, conegut per Mariner, del qual rep el seu nom popular. El 1985 la masia va ser restaurada per l'arquitecte colomenc Xavier Valls, assassinat en l'atemptat terrorista d'Hipercor.

EL PROCÉS DE CANVI DEL SEGLE XIX I PRINCIPIS DEL SEGLE XX, SANTA COLOMA DE POBLE A CIUTAT

Els últims anys del segle XVIII portaren a un procés regressiu que tindria continuïtat fins ben entrat el segle XIX sobretot degut a la inestabilitat política del període, els desastres naturals, les epidèmies i les guerres, sobretot la del Francès que afectà de ple a Santa Coloma. També les guerres carlines que s'anaren repetint al llarg de tot el segle crearen un clima d'inestabilitat social agreujada en els últims anys de la centúria pels primers conflictes laborals del nou món fabril. Per això, la recuperació econòmica i demogràfica fou molt lenta i fins mitjan segle XIX no es supera la població de finals del XVIII. Fou en aquesta època que Santa Coloma rebé els primers inicis d'industrialització, fonamentalment de teixits i pells. L'agricultura, però, seguia sent l'activitat productiva més important dins de l'economia colomenca. I rebé també els primers immigrants de fora de Catalunya, provinents de Terol i atrets per l'Exposició Universal de 1888.

En la dècada 1910-1920 es van produir a Santa Coloma tres fets que marcaran urbanísticament el futur del poble. L'edificació de la nova església parroquial (1915), que va determinar una nova zona de creixement i va representar un punt de referència visual en el paisatge de la ciutat. La construcció del primer pont sobre el riu Besòs, que va trencar a partir dels anys 20 amb l'aïllament tradicional de Santa Coloma i va originar l'obertura de noves vies de comunicació, i la creació de l'Empresa Nacional de Tierras l'any 1916, que comprava propietats rústegues, les parcel·lava en finques de reduïdes dimensions i les venia després mitjançant el sistema de l'estampilla verda, iniciant-se d'aquesta manera la urbanització de la zona de muntanya sota la filosofia de la caseta i l'hortet. També a començament del segle XX s'instal·len noves indústries al nostre terme, per ser a prop de Barcelona, d'un riu i d'una via de tren. A més hi ha altres dos fets, externs, que suposaran un canvi important per Santa Coloma: l'afluència de nous d'immigrants atrets per l'expansió econòmica que originà l'esclat de la Primera Guerra Mundial (1914-1918) i les obres de l'Exposició Internacional de 1929 i del metro de Barcelona, que van portar la segona onada important de nousvinguts.

Tots aquests esdeveniments van provocar un fort augment demogràfic durant la dècada dels anys 20. Santa Coloma va passar de tenir 2.728 habitants l'any 1920 a tenir-ne 12.930 l'any 1930, originant la configuració dels primers barris suburbials i la generalització del fenomen de l'autoconstrucció. A més, pel desequilibri entre la població activa i l'estructura econòmica de Santa Coloma (hi predominaven els sectors secundari i terciari davant de la indústria que no va acabar d'arrelar), el poble comença a evolucionar cada cop més cap a ciutat dormitori, constatant-se la pèrdua del paper predominant de l'agricultura.

Edificis d'interès

ESGLÉSIA MAJOR

És un dels darrers edificis d'estil neogòtic que es van construir a Catalunya. Francesc d'Asís Berenguer i Mestre, íntim col·laborador del genial Gaudí, amb qui va treballar durant vint-i-set anys, va projectar i dirigir en part les obres d'aquest temple que es va inaugurar el 5 de setembre de 1915. *Adreça: Plaça de la Església, 3.*

CAN ROIG I TORRES

Edificació emblemàtica construïda entre 1910 i 1913 per iniciativa de Rafael Roig i Torres. Consta de dues ales disposades en forma de "V", al centre de la qual s'aixeca una torre central més alta coronada amb un pinacle. L'edifici estilísticament és eclèctic, ja que barreja una arquitectura basada en termes clàssics amb elements decoratius modernistes.

TORRIBERA

El recinte, té el seu origen en l'antiga propietat de Torribera, una masia medieval reconstruïda al segle XVIII. El 1922 la Mancomunitat de Catalunya comprà la finca per a construir-hi una Clínica Mental, segons una ordenació de pavellons aïllats d'estil noucentista que, de forma simètrica, es componen creant un eix central per a vianants que s'enfila des de l'accés principal fins a la Serra de Marina, assentats en un seguit de plataformes que aprofiten les feixes de conreu de l'antiga finca, obra dels arquitectes Josep Ma. Pericas i Rafael Masó.

EL PRIMER GRAN CREIXEMENT DE LA CIUTAT. LA GRAN TRANSFORMACIÓ DEL SEGLE XX AL SEGLE XXI

Al llarg dels anys 20, la primera forta onada d'immigració va obligar la petita ciutat a realitzar una gran transformació urbanística. L'actual barri de Singuerlín i de Fondo són dues de les mostres més clares. Les primeres obres destacades a Singuerlín daten de 1920 quan Emili Singuerlín construï una gran torre envoltada de tretze cases arreglades.

Aquest procés d'urbanització té un caràcter totalment suburbà: es tracta de la parcel·lació de grans finques rústiques, situades a l'àrea muntanyenca, per ser convertides en ciutats jardí per a menestrals i petits comerciants. La baixa densitat amb què originalment són concebudes, genera uns traçats viaris de mínima secció que s'enfilen per la muntanya amb l'única finalitat de donar accés a les finques, ocupant una gran superfície de terreny.

Després de la Guerra Civil el procés d'urbanització s'atura i els canvis dins de l'estructura del poble són irrelevants, tret del cas de les Cases Barates que l'any 1945 van ser segregades del terme municipal de Santa Coloma i annexionades a Barcelona, fet que suposà, a més de la pèrdua d'habitants, la pèrdua d'una important zona industrial i de regadiu. No serà fins els anys 50 i 70, que s'iniciarà un nou procés de creixement de la ciutat.

Durant el període 1950-1975, Santa Coloma passa de 15.000 habitants a 137.000, amb l'arribada d'un gran nombre de ciutadans, principalment del sud d'Espanya, quedant totalment alterada la seva estructura de poble que s'havia configurat al llarg dels anys entre el torrent de Can Zam i la Riera del Fondo. Ara s'amplia tant per una banda com per l'altra amb un creixement totalment mancat d'estructura urbanística fins arribar a ocupar la gairebé totalitat del terme.

Santa Coloma actual, si bé degut al continu flux de nouvinguts segueix vivint un constant procés de creixement, aquest és molt més regulat urbanísticament, amb una millora de la urbanització dels carrers, parcs i places, com el parc Europa, el de la Bastida o el de Can Zam. Aquest creixement accelerat de la població de Santa Coloma, ha comportat la necessitat de construcció d'equipaments, inicialment els educatius, i amb posterioritat els sanitaris, esportius i culturals, com l'auditori, el teatre, les biblioteques, etc.

Edificis d'interès

JOSEP ALEMANY I JUVÉ, ARQUITECTE

Coincideix aquest període amb la trajectòria professional de Josep Alemany i Juvé (1890-1975), qui fou arquitecte municipal de la ciutat des de 1920 fins a 1960.

A Santa Coloma és autor de gran quantitat d'edificis inclosos al catàleg, com la CASA DELS NINS (1922-24), diverses cases al passeig Mossèn Jaume Gordi (1923-33) o al c. Rafael Casanova (1924-29), el PAVELLÓ B DE L'ESPERIT SANT, Can Collblanch, el MERCAT DE SAGARRA, CAN XIQUET, i la reforma de l'EDIFICI CONSISTORIAL l'any 1943.

EQUIPAMENTS

De la dècada dels 80, trobem a la ciutat dos equipaments educatius: el CENTRE D'EDUCACIÓ ESPECIAL JOSEP SOL (J. Benedito i Rovira, A. Mateos i Duch i R. Valls i Ortiz, 1981) que va ser distingit amb el premi FAD d'Arquitectura i L'INSTITUT DE LA BASTIDA (E. Bru i Bistuer i J. Ll. Mateo Martínez, 1983), que en va ser seleccionat com a finalista pel mateix premi.

Més recentment, podem gaudir dels equipaments culturals com el TEATRE JOSEP MARIA DE SEGARRA, l'AUDITORI i les BIBLIOTEQUES de Can Peixauet, Central i Singuerlín.

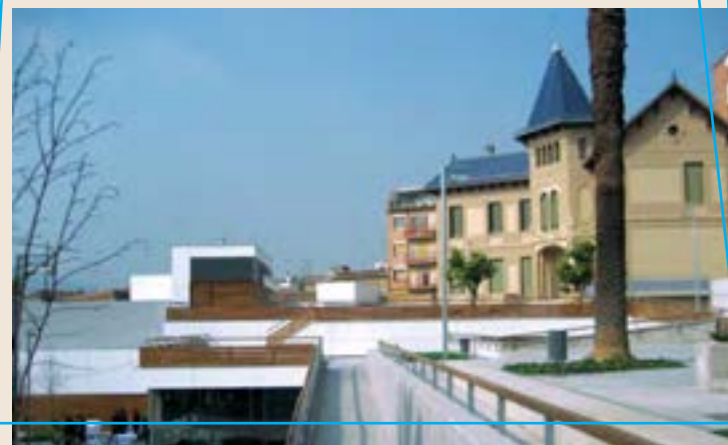
NOTES

EQUIPAMENTS CULTURALS I EDUCATIU

EQUIPAMENTS CULTURALS I EDUCATIUS

AUDITORI CAN ROIG I TORRES

L'Auditori Can Roig i Torres es va inaugurar a l'abril del 2007, després d'una àmplia reforma de l'edifici modernista que acollia l'Escola Municipal de Música des de principis de la dècada dels vuitanta del segle XX. Aprofitant el desnivell existent des del carrer Rafael de Casanovas fins a la porta de l'Escola, es va excavar el terreny per construir-hi una sala de concerts amb capacitat per a 216 localitats i diversos espais adreçats a la creació i la difusió musical. L'excel·lent acústica de la sala ha convertit en pocs anys a l'Auditori en

un espai de referència per a la interpretació de música de cambra. A l'Auditori es programen cada any dues temporades, de febrer a juny i d'octubre a desembre, dedicades preferentment a la música clàssica i contemporània, sense menystenir altres estils com el pop d'autors locals o el jazz.

Adreça: C. de Rafael de Casanovas, 5 · Telèfon: 93 462 40 53

TEATRE JOSEP MARIA DE SAGARRA

El Teatre Municipal Josep Maria de Sagarra, referent a la nostra ciutat dins de l'àmbit de les arts escèniques, es va inaugurar al desembre de 1997 quan es va habilitar l'antiga sala Goya de cinema i teatre. Actualment, i després de les remodelacions realitzades entre 2008 i 2010, consta de dos espais: la Sala Sagarra, amb una platea que té un aforament de 550 localitats (que poden ampliar-se fins a 570 amb una fila mòbil) i dos accessos diferenciats per a persones amb discapacitat que ocupen al voltant de 20 localitats estàndard, i la sala Miquelet -en record de l'actor colomenc Miquel Saladrígues- on l'espai de públic distribuït en forma de grada depèn de l'ocupació escènica de cada muntatge. Consta de 120 localitats ampliables fins a 140, amb dues files mòbils.

Adreça: C. de Lluís Companys, 27 · Telèfon: 93 462 40 54 · www.teatresagarra.cat · info@teatresagarra.cat

CINEMES

El Cinema City de Santa Coloma està situat a l'emblemàtic Edifici La Pallaresa (al Parc d'Europa). És un complex de cinemes multifuncionals de 12 pantalles dotades amb la més avançada tecnologia en projecció, so digital i 3D, que ofereix als espectadors un ambient sonor excepcional d'embolcall tridimensional. Disposa d'una zona comercial i de restauració.

Adreça: Av. de Francesc Macià, 86 · **Telèfon:** 93 391 08 55 · www.cinemacity.es

CENTRE D'ART CONTEMPORANI CAN SISTERÉ

És un dels equipaments culturals de referència de la ciutat. L'edifici data del segle XIX i va ser construït originàriament com a casa residencial, una de les cases pairals més importants de Santa Coloma propietat de Pedro Sisteré i Teresa Portabella, la seva dona. Rehabilitada per l'arquitecte Coque Bianco, es convertí en centre cultural l'any 1990. Actualment és un espai de difusió cultural i de trobada d'artistes i espectadors que desposa d'una sala d'art contemporani amb una programació anual estable i un espai polivalent on

es desenvolupen una sèrie d'activitats formatives i de reflexió que donen suport a les programacions d'arts visuals.

Adreça: C. de Sant Carles · **Telèfon:** 93 385 13 12

CENTRE DE TRADICIONS POPULARS CATALANES JOAN PAIRÓ

El Centre de Tradicions Populars Catalanes Joan Pairó, dedicat al músic i compositor colomenc Joan Pairó, situat a la Plaça Manent, fomenta la cultura tradicional i popular catalana acollint les seues de les colles de draconaires, gegants, castellers, capgrossos, puntaires, grallers i trabucaires de la ciutat.

Adreça: C. del Mas Fonollar, 1-3 · **Telèfon:** 93 466 15 12

CENTRE DE RECURSOS JUVENILS MAS FONOLLAR

És un equipament municipal dedicat a la promoció de la cultura, la creació i l'associacionisme juvenils. La proposta que presenta comporta, sobretot, una concepció alternativa del temps lliure i un espai on els joves d'entre 12 i 30 anys, aproximadament, poden gaudir de les activitats que s'hi fan i utilitzar els recursos i espais del centre.

Adreça: C. de Sant Jeroni, 1-3 · **Telèfon:** 93 385 55 01

CENTRE DE CREACIÓ MUSICAL MOLINET

Pensat per potenciar la creació dels grups i bandes joves de la ciutat i la rodalia, aquest equipament situat al parc del Molinet ofereix, entre d'altres serveis, cabines d'assaig totalment equipades, sonorització de concerts, formació musical, servei de producció, arranjaments, enregistraments, mesclures, composició i producció de temes musicals, bandes sonores i efectes per a TV, cinema, videojocs, pàgines web, etc.

Adreça: Av. de Mossèn Pons i Rabadà s/n, Parc del Molinet · **Telèfon:** 93 466 54 49

CENTRE DE RECURSOS INFANTILS I JUVENILS RELLOTGE XXI

El Centre de Recursos Infantil i Juvenil Relotge XXI està situat al barri de Fondo i ofereix recursos i activitats d'indole lúdica, formativa i comunitària per a nens i joves. També organitza activitats de dinamització del barri i participa en les diferents festes de la ciutat.

Adreça: C. del Relotge, 21 · **Telèfon:** 93 392 10 46

LES ESCOLES I ELS INSTITUTS

Santa Coloma, com a ciutat educadora i amb el disseny del seu Projecte Educatiu de Ciutat, ens permet construir una ciutat amable i compromesa amb l'educació. Som una ciutat que vol esdevenir en una ciutat del coneixement, que aposta per la formació al llarg de la vida que exerceix l'acció d'educar més enllà dels seus múltiples equipaments escolars. La nostra ciutat compta amb una àmplia oferta educativa, des de les escoles bressol fins a batxillerats i cicles formatius, passant per l'educació infantil, primària i secundària i culminant en una oferta formativa universitària.

CAMPUS UNIVERSITARI / SEU DE LA UNED

El campus està situat al Recinte Torribera dins d'un espai amb una superfície total de 34 hectàrees. Actualment acull els estudis de Nutrició Humana i Dietètica i també els de Ciència i Tecnologia dels Aliments. La futura concentració de tots els ensenyaments relacionats amb les Ciències de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona en aquest campus implicarà la presència d'un nombre elevat d'estudiants. Torribera també és la seu colomenca de la UNED.

Adreça: C. Prat de la Riba, 171

www.gramenet.cat/torribera · www.gramenet.cat/universitat

CNL L'HEURA

El CNL L'HEURA té per objectiu facilitar el coneixement, l'ús i la divulgació del català en tots els àmbits, per a la qual cosa disposa d'un equip humà especialitzat que atén les necessitats de formació (cursos de català per a adults), assessorament i gestió lingüística de les empreses i entitats i fomenta l'ús social del català entre la població colomenca. Forma part d'una xarxa de 22 centres distribuïts per tot el territori, que conformen el Consorci per a la Normalització Lingüística, del qual l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet és membre fundador.

Adreça: Rbla. St.Sebastià, 100, 5ª planta · **Telèfon:** 93 468 40 48 · www.cpnl.cat/heura · santacoloma@cpnl.cat

ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES

L'Escola Oficial d'Idiomes de Santa Coloma va iniciar les seves activitats l'any 1999. Depèn del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i és part de la xarxa de les EOI de tot l'Estat espanyol. S'hi cursen ensenyaments reglats de règim especial d'alemany, anglès, francès i català.

Adreça: c. de Victor Hugo, 56 · **Telèfon:** 93 468 53 66 · www.eoisantacoloma.org

OFICINA CENTRAL SERVEIS EDUCATIUS

Aquest edifici de 2.312 m² repartits en set plantes acull l'Oficina Municipal d'Escolarització, els Serveis Educatius de l'Ajuntament, l'Oficina del Departament d'Ensenyament de la Generalitat, l'Escola d'Adults del Fondo i el Centre de Normalització Lingüística L'HEURA. Un espai ampli i funcional que té com a objectiu oferir un millor servei en l'àmbit educatiu.

Adreça: Rambla de Sant Sebastià, 98-100 · **Telèfon:** 93 462 4064

BIBLIOTEQUES

Central: Disposa del fons Joan Gomis especialitzat en cultura de la pau, cooperació internacional, interculturalitat, educació en valors i drets humans. Consta de revistes, còmics, novel·les, documentals i pel·lícules que, des de l'àmbit de la ficció, aborden les qüestions pròpies d'aquest fons, distribuït en dues seccions, adults i infantil. El nombre de total de documents que conté ultrapassa els 4.000 documents.

Adreça: Jardí de Can Sisteré, s/n · **Telèfon:** 93 466 1551

Can Peixauet: Disposa d'un fons especialitzat documental en xinès i àrab i aprenentatge d'idiomes. També té un dels fons especials en ciència-ficció i fantasia més nombrosos (4.425 documents) de tota l'àrea metropolitana, en tot tipus de suports: llibres, pel·lícules, revistes, música...

Adreça: Av. de la Generalitat, 98-100 · **Telèfon:** 93 466 52 70

Singuerlín – Salvador Cabré:

Disposa d'un fons especialitzat en cinema d'autor i independent i cinema documental. Hi podreu trobar més de 900 títols de pel·lícules. Aquest fons també compta amb més de 100 bandes sonores, més de 200 llibres i 6 títols de revistes. A més, ofereix una base de dades amb moltes opcions de cerca: per director, actor, títol, guionista, premis que ha guanyat, etc. La seva sala multiusos, amb capacitat per 250 persones, posa a disposició de la ciutadania un ampli ventall d'activitats.

Adreça: Plaça de la Sagrada Família, s/n · **Telèfon:** 93 468 26 97

CIRD (Centre d'Informació i Recursos per a Dones)

Ofereix atenció i suport especialitzat i professional a totes aquelles dones que realitzin una demanda per una problemàtica personal derivada de la seva condició de dona.

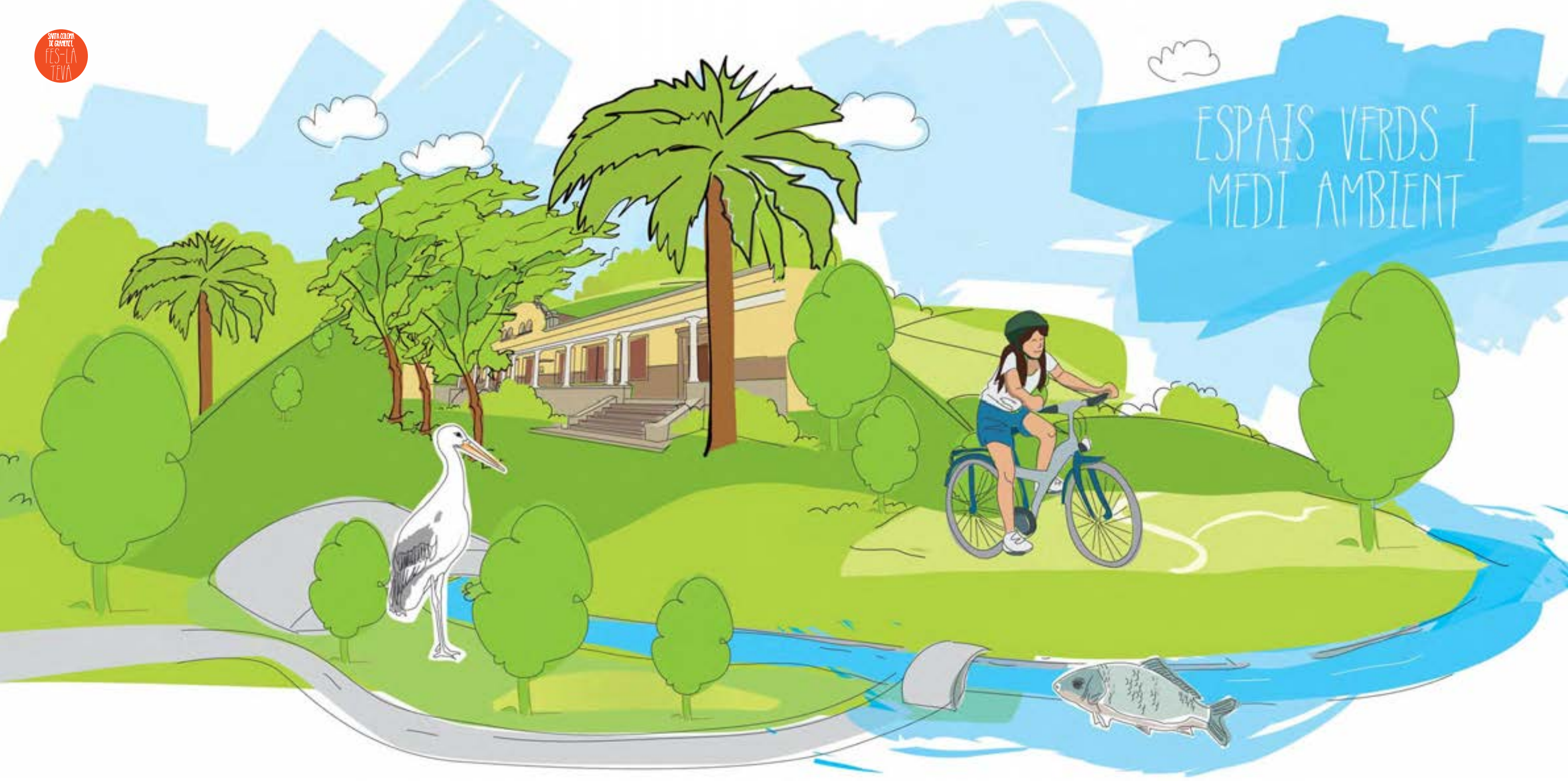
Adreça: Plaça de Montserrat Roig, 1

Telèfon: 93 466 14 11

Horari: De dilluns a divendres de 9 a 13 hores

Dimecres de 16 a 18.30 hores

ESPAIS VERDS I MEDI AMBIENT

ESPAIS VERDS I MEDI AMBIENT

SERRALADA DE MARINA

El Parc de la Serralada de Marina és un espai protegit que correspon a una zona de més de 3.000 hectàrees. Forma part de la Xarxa d'Espais Naturals protegits, promoguts i gestionats per la Diputació de Barcelona. El Consorci del Parc de la Serralada de Marina està integrat per diferents municipis, entre els quals es troba Santa Coloma de Gramenet. A l'any 2001 es va aprovar el Pla Especial de Protecció. La nostra ciutat com a membre, té una participació activa en les preses de decisions i activitats per al foment d'un ús sostenible del parc, entre les que destaquen campanyes d'educació i sensibilització ambiental, treballs de manteniment, de reforestació i de prevenció i control d'incendis.

PARC DE CAN ZAM

Situat al nord-oest al barri de les Oliveres i a tocar del Singuerlín, en una posició de límit del nucli urbà, entre la ciutat, el riu i la muntanya, ocupa una superfície d'11 hectàrees. La principal característica del parc és la seva proximitat al riu, la qual cosa li confereix un caràcter d'element de connexió entre la ciutat i l'espai fluvial. Parc i riu formen plegats un dels paratges més estimulants de Santa Coloma. Can Zam té forma de quadrat irregular amb un disseny geomètric de línies molt marcades. Un passeig central, que segueix la traça del carrer de Victor Hugo, marca la divisòria entre dos sectors de característiques diferents. El primer, més proper a la muntanya, amb una gran plaça i vegetació; el més baix i proper al riu, amb un gran llac i predomini d'espècies vegetals de ribera.

PARC FORESTAL DE LA BASTIDA

Un espai natural i de lleure de més de 85.000 m² que representa un pulmó verd per a la ciutat. Està situat al final del carrer de Lincoln i del camí a Sant Jeroni de la Murtra, amb senders, àrees d'oci i esbarjo per a totes les famílies.

PARC FLUVIAL DEL BESÒS

El parc fluvial del Besòs, inaugurat l'any 2000 ha recuperat per a l'ús públic un espai degradat, millorant la qualitat de les aigües del riu Besòs a través de la seva depuració i regeneració, i ha contribuït a recuperar la biodiversitat, fonamentalment d'espècies d'aus i amfibis. Té 12 quilòmetres de carril bici que uneixen Santa Coloma amb les ciutats veïnes de Sant Adrià i Montcada. Més de 500.000 persones l'utilitzen cada any.

ECOMETRÒPOLI

Ecometròpoli és el centre d'educació ambiental de la ciutat, un espai dedicat a compartir coneixements i a fomentar els valors de cura de la natura i de la sostenibilitat urbana. Està ubicat al pavelló Montserrat del Recinte Torribera, i amb un espai cobert de més de 1.000 m², l'objectiu del centre és sensibilitzar la població colomenca i metropolitana de totes les edats de la importància

que té protegir el medi ambient i difondre la biodiversitat de l'entorn natural de la ciutat. El centre compta amb una exposició permanent dedicada als diferents ecosistemes de la serralada de la Marina, un aquari amb els peixos del riu Besòs i diferents espais dedicats a l'educació i la recerca mediambiental, entre els quals destaca l'espai de mobilitat sostenible i segura.

Recinte Torribera - Pavelló Montserrat · C. de Prat de la Riba, 171 · 08921 Santa Coloma de Gramenet

Tel.: 618 00 72 30 · www.ecometropoli.cat

CIUTAT MULTICULTURAL, SOLIDÀRIA I ASSOCIATIVA

CIUTAT MULTICULTURAL, SOLIDÀRIA I ASSOCIATIVA

La nostra ciutat és un exemple de convivència i cohesió entre diferents cultures. Santa Coloma de Gramenet té una població de més de 124.000 habitants, el 22,5% és nouvinguda de països asiàtics, del nord d'Àfrica i Sudamèrica (com la Xina, el Marroc, Equador, Pakistan...). A la ciutat hi conviuen persones de més de 100 nacionalitats diferents.

XARXA DE CENTRES CÍVICS I CASALS MUNICIPALS

Els centres cívics formen part de la xarxa d'equipaments comunitaris de Santa Coloma de Gramenet i tenen l'objectiu d'oferir serveis públics i culturals amb la pretensió

de fomentar la convivència i promoure la participació ciutadana creant teixit associatiu, democratitzant la cultura i esdevenint elements de dinamització territorial. El conjunt de centres cívics municipals conforma la Xarxa de centres cívics de la ciutat que disposa de 8 centres cívics i 6 casals municipals.

LES ENTITATS CIUTADANES

Santa Coloma de Gramenet compta amb un ric teixit associatiu amb una àmplia varietat de temes. A les més tradicionals associacions de veïns, a les associacions de pares i mares de les escoles i instituts, cal afegir una varietat bastant important d'associacions esportives i culturals. Les entitats ciutadanes generen una activitat constant, amb un extens calendari d'activitats, conferències, actes reivindicatius i festes populars que han esdevingut un dels principals signes d'identitat de la nostra ciutat.

CIUTAT-COMUNICADA I ACCESSIBLE

PONTS

Santa Coloma de Gramenet està comunicada amb Barcelona mitjançant quatre ponts: el pont de Santa Coloma és el més antic i ens comunica amb el passeig de Santa Coloma; el pont de Can Zam fa d'unió entre la B-20 i el Nus de la Trinitat; el pont de Can Peixauet, obra de Juan José Arenas, enllaça amb el carrer del Potosí i la sortida 30 de la Ronda Litoral, i el pont del Molinet.

RONDES

Santa Coloma té accessos directes a les autopistes A7, C58, C31, B20, la ronda de Dalt, la ronda del Litoral i la BV-5001 (carretera de la Roca).

ESCALES MECÀNIQUES

Desplaçar-se d'un barri a un altre, superar les fortes pujades i accedir als diferents serveis de la ciutat és molt més fàcil gràcies

als 41 trams d'escales i rampes mecàniques que actualment connecten la ciutat principalment als barris de les Oliveres, Can Franquesa, la Guinardera, el Raval, Santa Rosa i el Singuerlín.

XARXA DE TRANSPORT PÚBLIC (METRO I AUTOBUSOS)

Els barris de Santa Coloma estan interconnectats per mitjà de la Línia 9 de metro la qual té sis estacions a la ciutat (Can Peixauet, Santa Rosa, Fondo, Església Major, Singuerlín i Can Zam). També ens connecta amb les ciutats veïnes de Badalona i Barcelona. La línia 1 de metro té dues estacions a la ciutat (Santa Coloma i Fondo). Quant al transport de superfície destaquen les 20 línies d'autobusos de les empreses TMB i TUSGSAL que també connecten Santa Coloma amb les poblacions del seu entorn i possibiliten la mobilitat interior.

EQUIPAMENTS ESPORTIUS

Ciutat esportiva i participativa

Santa Coloma de Gramenet és una ciutat amb molta tradició esportiva, tant d'esport organitzat com de lleure. A les diferents instal·lacions que trobem a la ciutat es practiquen diversos esports, tant d'equip (bàsquet, futbol, futbol sala, voleibol...) com d'altres disciplines esportives col·lectives o individuals (atletisme, curses atlètiques, natació, pàdel, tennis, arts marcial, patinatge...), i en els darrers anys cal destacar l'aparició i la pràctica d'altres esports d'arreu del món, com a resultat de la realitat multicultural de la ciutat.

També en els últims anys s'ha afavorit la incorporació a la pràctica esportiva de nous sectors de la població, com la gent gran i les persones amb diversitat funcional. A les modalitats esportives organitzades per categories i edats s'ha afegit la pràctica de l'esport de lleure, que molts ciutadans i ciutadanes practiquen sobretot al parc fluvial de la llera del riu Besòs.

La pràctica esportiva, a més de saludable, afavoreix l'aprenentatge d'habilitats socials i es converteix en un element d'integració, de relacions socials i de desenvolupament humà.

Cal destacar en aquesta Santa Coloma esportiva i participativa l'acte social de germanor que es fa anualment a tots els esportistes, homes i dones, entitats i iniciatives que promouen la pràctica de l'esport, amb la celebració d'un acte de reconeixement social, el lliurament d'Els Guardons de l'Esport Colomenc.

Complex Esportiu Torribera

Pistes Poliesportives
Prat de la Riba

Nou Camp Municipal
de Futbol

Poliesportiu del Raval

Complex esportiu Can Zam

Poliesportiu la Bastida

Centre Esportiu Municipal Rambla Fondo

Centre esportiu del Raval

Poliesportiu Municipal de Santa Coloma

Pavelló Joan del Moral

C. d'en Ginesta. *Telèfon:* 93 466 19 80

C. de Washington. **Telèfon:** 93 392 12 35

C. Prat de la Riba. **Telèfon:** 93 392 84 00

C. de Mossèn Jacint Verdaguer, 22- 24.

Telèfons: 93 386 08 38 i 93 386 97 94

Av. de Can Peixauet s/n. **Telèfon:** 466 16 33

Av. Pallaresa, s/n. **Telèfon:** 93 468 08 51

Av. Pallaresa, s/n. **Telèfon:** 93 392 27 45

C. de Sant Jordi,14-28.

Telèfons: 93 466 82 79 · **Fax:** 93 466 82 78

www.centreesportiuraval.com

C. de Victor Hugo.

Telèfons: 93 468 26 90 · **Fax:** 93 468 26 90

www.duetsports.com · canzam@duetsports.com

Pl. de la Mediterrània.

Telèfons: 93 468 55 28 · **Fax:** 93 209 57 09

www.duetsports.com

Carrer Castella, s/n · **Telèfon:** 93 392 63 04

www.torribera.com · info@torribera.com

C. Prat de la Riba, s/n.

NOTES

COMERÇ, MERCATS I RESTAURACIÓ

COMERÇ, MERCATS I RESTAURACIÓ

COMERÇ

L'activitat econòmica principal de la nostra ciutat és el comerç. El teixit comercial local és un instrument per al dinamisme de l'economia local i un element important d'articulació social, que determina en bona mesura la qualitat de vida dels nostres conciutadans, a banda de ser una important font d'ocupació local i una clara política de proximitat que afavoreix sectors socials que necessiten a prop els principals serveis, estructurant el model de ciutat i desenvolupant una funció que garanteix la cohesió social i genera espais de convivència ciutadana. El comerç de proximitat ha sofert canvis profunds i pateix també els efectes de la crisi econòmica. Tot plegat implica necessàriament el disseny i desenvolupament de fórmules més intenses de col·laboració i cooperació entre el sector públic i el privat. El comerç fa ciutat, dóna vida a les nostres places i carrers i representa per a Santa Coloma de Gramenet un element fonamental de dinamització econòmica, cohesió social i convivència ciutadana.

El comerç és el sector econòmic més dinàmic de Santa Coloma de Gramenet. La ciutat compta amb més de 1.700 establiments comercials i prop de 700 establiments de restauració, la majoria situats als tres eixos comercials i als entorns dels mercats municipals determinats en el nostre Pla d'Usos que són 3 mercats municipals i 3 mercats de venda no sedentària.

MERCAT SAGARRA

Inaugurat el 27 de juliol de 1934, el mercat Sagarra, situat a la plaça de Ferran de Sagarra, és un edifici singular per les seves característiques formals i elements ornamentals i actua com a motor de l'activitat comercial del seu entorn. Les façanes del mercat són d'estil noucentista amb detalls com ara motllures rectes, cornises, ceràmica vidrada i basament de pedra. L'edifici és d'interès urbanístic, arquitectònic, econòmic i social.

MERCAT DEL FONDO

Situat actualment en una carpa provisional, al carrer de Verdi número 1 de Badalona, el mercat del Fondo està pendent d'un procés de remodelació integral que el resituarà en el mateix espai on estava ubicat (carrer de Mossèn Jacint Verdaguer, 131). Es tracta d'una obra moderna que canviarà completament la fesonomia del barri encara que, hi estarà perfectament integrada. El nou recinte revolucionarà l'entramat urbanístic i es convertirà en una autèntica àgora de les relacions econòmiques i socials, en interacció constant amb el teixit comercial del barri del Fondo.

MERCAT DEL SINGUERLÍN

Establert a l'avinguda del Puig Castellar en ple cor del centre comercial a cel obert del barri del Singuerlín, es tracta del primer mercat que es va remodelar, concretament l'any 2004, que s'ha anat completant durant aquests anys amb un conjunt de reformes del seu entorn urbanístic, com la Plaça de Concepción Arenal, enfront del mercat, la nova estació de la línia 9 del Metro i la biblioteca. És un centre dinàmic molt identificat amb el barri on està ubicat i col·labora habitualment amb les iniciatives

i campanyes de promoció i animació que organitza conjuntament amb l'Associació de Comerciants del Singuerlín (Singuerlín Comerç).

MERCATS AMBULANTS

Santa Coloma de Gramenet acull tres mercats ambulants que es fan en diferents dies i zones de la ciutat. El dilluns es fa al centre, dijous al barri del Singuerlín i dissabte, al Fondo. Es fan al matí, de 8 a 15h.

PROMOCIÓ DE LES EMPRESES

L'Ajuntament promociona l'economia local també afavorint el desenvolupament de les persones emprenedores. A través d'una empresa municipal, Grameimpuls, ofereix un viver d'empreses format per dos centres: **Can Peixauet (Av. de la Generalitat, 99-101) i el Polígon Bosc Llarg (Ctra. de la Roca, km 6)**, que ofereixen unes instal·lacions i un conjunt de serveis en diferents àrees (assessorament jurídic, fiscal, laboral i financer, formació, innovació, cooperació empresarial...) per desenvolupar i consolidar en les millors condicions els seus negocis.

ESCOLA DE RESTAURACIÓ

L'Escola de Restauració neix l'any 1991 com una aposta de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i l'empresa municipal Grameimpuls per proporcionar a la població i a les empreses de restauració un referent on es puguin formar professionals que posteriorment treballassin en l'àmplia oferta de restaurants de la ciutat. Va ser una aposta per la qualitat del servei de sala i bar i una orientació cap a les noves tendències culinàries que començaven a despuntar a Catalunya i a la nostra ciutat. Les

seves instal·lacions compten amb una cuina i un menjador de pràctiques i una cuina i menjador de servei on l'alumnat realitza un aprenentatge el més pròxim a la realitat per poder garantir que s'han adquirit els objectius formatius en cada moment. **Adreça: Av. de Primavera, s/n · Telèfon: 93 392 91 05**

BONA I VARIADA OFERTA GASTRONÒMICA

Santa Coloma té una oferta gastronòmica variada, àmplia, rica i diversa. El gust per la bona cuina ha arrelat a la ciutat i ho ha fet oferint un bon nombre d'establiments de restauració, que es caracteritzen pel seu alt nivell de qualitat en tots els aspectes. Els restaurants, els espais de degustació, les cafeteries, els bars o les terrasses a la via pública destaquen en aquesta ciutat per ser durant tot l'any i a totes hores uns llocs emblemàtics de trobada social i familiar. La qualitat de la restauració colomenca ja està reconeguda amb una estrella de la prestigiosa Guia Michelin (més informació a www.gramenet.cat/promociociutat).

COMERÇ DE PROXIMITAT

Aquesta ciutat disposa d'un ampli ventall de botigues que ofereixen tota mena de productes. El comerç és el motor principal de l'economia de Santa Coloma i l'urbanisme que l'administració municipal està aplicant a la ciutat va destinat en bona mesura a afavorir-lo i a millorar la mobilitat de la ciutadania pels principals carrers, transformant-los en llocs agradables pel passeig i per fer les compres. Alguns carrers del centre es tanquen al trànsit el primer dissabte de cada mes per instal·lar fires d'artesans o per apropar els productes de les botigues als vianants.

Sabors del Món és una activitat de ciutat que es celebra el primer diumenge de maig a la Plaça del Rellotge . És una mostra on totes les cultures representades pels nostres comerços i restaurants ofereixen els seus productes tradicionals i autòctons del seu país d'origen. Organitza Fondo Comerç en col.laboració de l'Ajuntament i l'Heura.

EXPOCOLOMA

És l'activitat multisectorial més important del Barcelonès Nord que acull a totes les empreses de la ciutat i de l'àrea Metropolitana que ofereixen les seves novetats a un públic cada vegada més exigent i competitiu. Es celebra al Parc Europa la segona setmana del mes de setembre.

FESTA MAJOR D'HIVERN

La Campanya de Nadal que organitzen els comerciants de la ciutat complementa les activitats festives que organitza l'Ajuntament. A més de fer promoció dels seus establiments organitzant rutes amb un trenet que circula pels eixos comercials, omplen els carrers de llum i ofereixen activitats infantils com ara el Caga tió o l'home dels nassos, que organitzen l'ACI i Fondo Comerç, i on els colomencs i colmenques poden comprar els seus regals.

És un esdeveniment firal on els principals restauradors de la ciutat ofereixen els seus plats i recomanacions culinàries i mostren l'alt nivell gastronòmic del nostre municipi.

FIRA DE NADAL

Del 5 de desembre al 5 de gener el barri del Fondo acull durant les festes nadalenques aquesta activitat firal que organitza Fondo Comerç i on els colomencs i colmenques poden comprar els seus regals.

NOTES

ESDEVENIMENTS
ANUALS,
FESTES I FIRES

ESDEVENIMENTS ANUALS, FESTES I FIRES

CARNAVAL

Aquesta celebració plena d'alegria i color, que té lloc habitualment al febrer, destaca per la multitudinària rua protagonitzada per les entitats locals.

SANT JORDI

El 23 d'abril la ciutat ofereix la tradicional mostra de llibres i roses, completada amb una fira a la Plaça de la Vila -la qual compta amb àmplia participació d'entitats- a més de tota una sèrie d'activitats de l'àmbit de la cultura popular.

SANT PONÇ

Al mes de maig, la fira de Sant Ponç ofereix una munió de productes d'elaboració artesana: mermelades, arrop, confitures, herbes remeieres, mel...

FESTA IBERA

Al mes de maig, el poblat ibèric situat al cim del turó del Pollo, a 303 metres d'alçada, és un escenari idoni per a aquesta celebració que ofereix la possibilitat de revivre les tradicions i la cultura dels nostres avantpassats.

SANT JOAN

El 23 de juny se celebren les tradicionals revetlles amb coca, focs i petards. Prèviament es rep la Flama del Canigó, amb la qual s'encenen les fogueres.

CATIFES FLORALS

Al mes de juny: exposició de catifes de flors pels carrers del centre de la ciutat, realitzades pels comerciants de la zona.

FESTA MAJOR D'ESTIU

L'esdeveniment festiu més popular i important de la ciutat té lloc el primer cap de setmana del mes de setembre. Concerts de gran format, espai per al talent local, l'aportació de les entitats i un ampli i eclèctic ventall d'activitats, fan de la festa una cita ineludible.

DIADA DE L'ENSENYAMENT PÚBLIC

2n diumenge del mes de maig.

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

L'11 de setembre se celebra la festa del país amb una solemne ofrena floral a la Plaça de la Vila i una sèrie d'actuacions musicals, tant a la mateixa plaça com a l'Auditori Can Roig i Torres.

CAP DE SETMANA IBÈRIC

Al mes d'octubre tots els jaciments de la Ruta dels Ibers, entre les quals es troba el Puig Castellar, obren les portes per oferir activitats lúdiques relacionades amb els rituals dels ibers (enterraments, cerimònies, ofrenes, sacrificis...)

FESTA MAJOR D'HIVERN

Coincidint també amb les festes de Nadal i Cap d'Any, durant l'última quinzena de desembre, s'organitza un conjunt d'activitats al voltant de la Diada de Santa Coloma i festa major primigènica de la ciutat -el 31 de desembre- que culmina amb el punt àlgid de la Cavalcada de Reis.

FIRA DE PRODUCTES ARTESANS DEL FONDO

Se celebra el primer divendres de cada mes al carrer de Mossèn Jacint Verdaguer.

FIRA D'ARTESANS AVINGUDA GENERALITAT

S'organitza el primer dissabte de cada mes a L'Avinguda Generalitat.

FESTES DE BARRI

Mesos de juny-juliol.

EXPOALIMENTS

Coincidint amb la setmana de la ciència, al novembre, al Campus de l'Alimentació de Torribera.

SERVEIS

Administració local/Ajuntament

Ajuntament - Centraleta	93 462 40 00
Ajuntament - Informació	93 462 40 40
Atenció a les famílies	93 462 40 77
Grameimpuls	93 466 15 65
Gramepark	93 392 47 45
Institut Municipal d'Esports	93 462 40 86
CIRD (Centre d'Informació i Recursos per a Dones)	93 466 14 11
Serveis Educatius	93 462 40 64
Centre de Normalització	
Lingüística l'Heura	93 468 40 48
Oficina del Defensor de la Ciutadania	93 462 40 12
Servei de Recaptació Municipal	93 462 40 25
Servei de Recaptació de la Diputació	902 07 50 89
Recollida gratuïta de mobles (serveis)	93 385 73 12
Tanatori	93 468 53 95

Administració de la Generalitat de Catalunya

Benestar i Família. Av. de la Generalitat	93 466 30 33
Benestar i Família. Singuerlín	93 392 07 11

Administració estatal

Agència Tributària	93 466 33 14
Correus	93 386 69 99
INSS	
93 466 25 67	
Tresoreria INSS	93 466 49 42
Registre de la Propietat	93 385 40 61

Centres sanitaris

CAP Major	93 466 36 60
CAP Llatí	93 468 51 90
CAP Singuerlín	93 468 58 00
CAP Santa Rosa	93 466 57 30
CAP Fondo	93 468 15 64
CAP Can Mariner	93 466 64 53
Hospital de l'Esperit Sant	93 386 02 02
Centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva	93 462 86 00
	(cita prèvia)
Centre d'Informació i Orientació a la Dona	93 466 14 11

Seguretat i emergències

Polícia local	93 462 40 10 - 93 466 51 42
Mossos d'Esquadra	112
Bombers	93 391 80 80 - 112
Emergències - Generalitat	112
Creu Roja	93 386 20 24
Atenció a les dones en situació de violència	900 900 120
Infància respon	900 300 777
Urgències mèdiques	061
Centres Assistencials Emili Mira	93 462 89 00

Jutjats

Nous jutjats: pg. de la Salzereda, 15-18

Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1	93 551 55 73
Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 2	93 551 55 77
Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 3	93 551 55 81
Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 4	93 551 55 85
Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 5	93 551 55 89
Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 6	93 551 55 93
Deganat	93 551 55 01
Registre Civil	93 551 55 09
Fiscalia	93 551 55 65

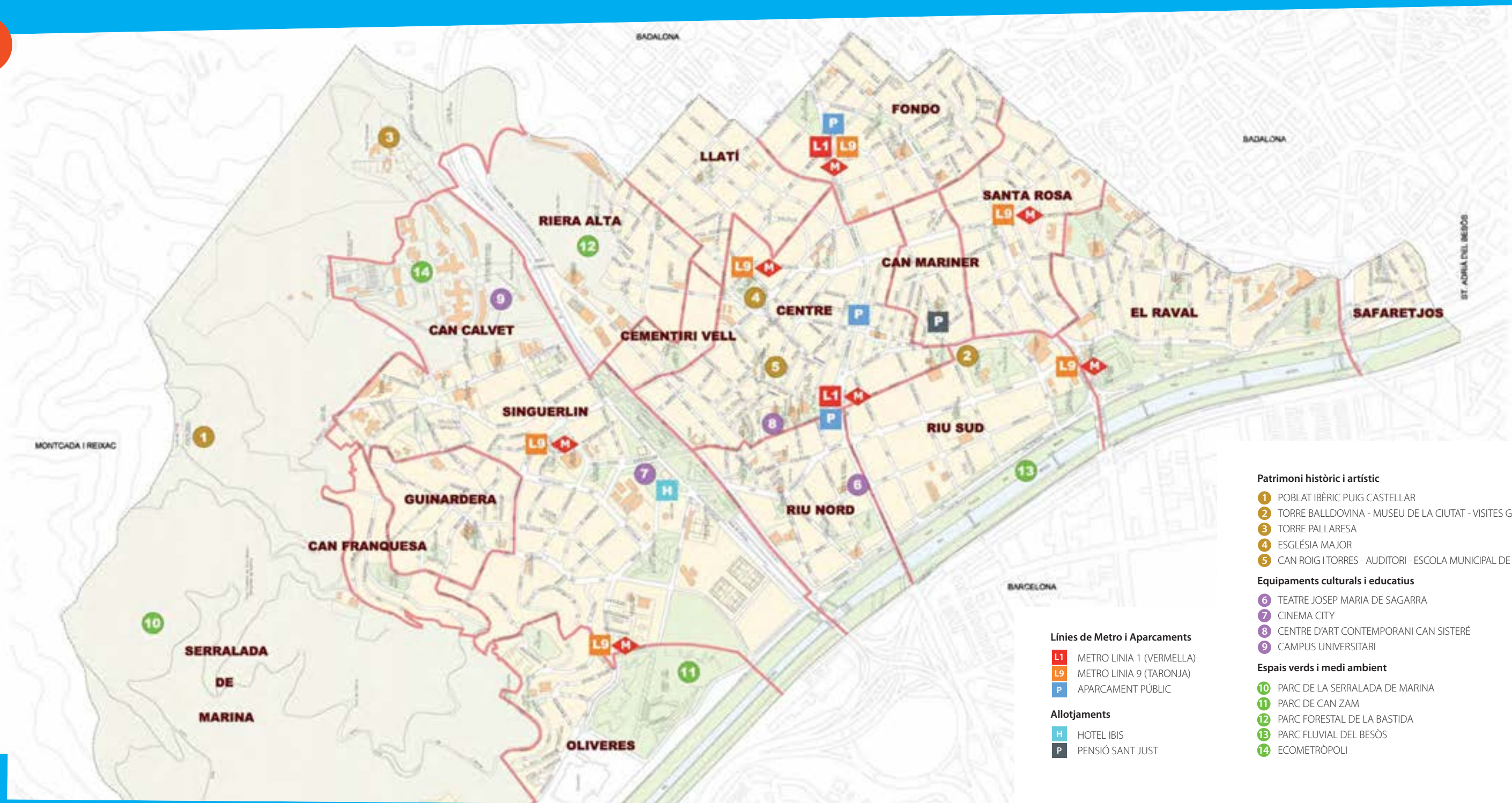

HOSPITAL DE L'ESPERIT SANT

Les obres del nou hospital es van iniciar l'octubre de 2002 en un terreny adjacent a l'antic centre. El nou edifici, de 26.388 m², es va posar en marxa en dues fases. L'àrea de Consultes Externes a principis del 2006 i posteriorment, al juny de 2007, es va realitzar el trasllat definitiu al nou hospital. El canvi va suposar la incorporació de nous serveis, una millora en el confort dels usuaris i treballadors i, consegüentment, un canvi cultural en l'organització.

La Fundació Hospital Esperit Sant té una població de referència de més de 200.000 persones, que provenen de les poblacions de Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs, Badalona i Barcelona.

Adreça: Av. de la Generalitat s/n
Telèfon: 93 386 02 02 – 93 386 96 48
www.hospitalesperitsant.com
hespertsant@hes.scs.es

Patrimoni històric i artístic

- 1 POBLAT IBÈRIC PUIG CASTELLAR
- 2 TORRE BALDOVINA - MUSEU DE LA CIUTAT - VISITES GUIADES
- 3 TORRE PALLARESA
- 4 ESSLÉSIA MAJOR
- 5 CAN ROIG I TORRES - AUDITORI - ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA

Equipaments culturals i educatius

- 6 TEATRE JOSEP MARIA DE SAGARRA
- 7 CINEMA CITY
- 8 CENTRE D'ART CONTEMPORANI CAN SISTERÉ
- 9 CAMPUS UNIVERSITARI

Espais verds i medi ambient

- 10 PARC DE LA SERRALADA DE MARINA
- 11 PARC DE CAN ZAM
- 12 PARC FORESTAL DE LA BASTIDA
- 13 PARC FLUVIAL DEL BESÓS
- 14 ECOMETRÒPOLI

Línies de Metro i Aparcaments

- L1 METRO LINIA 1 (VERMELLA)
- L9 METRO LINIA 9 (TARONJA)
- P APARCAMENT PÚBLIC

Allotjaments

- H HOTEL IBIS
- P PENSIÓ SANT JUST

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

www.gramenet.cat/promociociutat

Amb la col·laboració de:

Diputació
Barcelona